herpy

PILEGIFTFRØER

Yellow-striped Poison Frog

Dendrobates truncatus

Dendrobates truncatus er en dagaktiv pilegiftfrø på omkring 3 cm fra det nordlige Colombia, sort med to gule striber hen over ryggen og hvide pletter på flankerne. Den er hårdfør, tåler lidt tørrere luft end mange slægtninge og trives fint i en lille gruppe, men den kan være svær at få til at yngle regelmæssigt.

Familie: Dendrobatidae Tidligere navn: *Phyllobates truncatus* Udgivet 15. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**3 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**10-20 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Tørskov og regnskov**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fangenskab	**Ingen** Opdrættede dyr. Vildfangne dyr kan beholde giften længe
Sværhedsgrad	**Begynder**

PASNING

Min. terrarie	**50 × 50 × 50 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-24 °C**
Temperatur, nat	**18-21 °C**
Luftfugtighed	**70-100 %**
Vand	**Vandskål** dybde 1-2 cm
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudserne bæres til vand**
Æglægning	**På jorden**
Kønsmoden	**10-15 mdr.**
Æg pr. lægning	**2-6**
Klækning	**10-14 dage** ved 22-24 °C
Larvetid	**60-80 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Færdigfoder**
Yngelpleje	**Bærer haletudserne**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Hele slægten Dendrobates står på CITES liste II, så handel over landegrænser kræver CITES-papirer, og sælgeren bør kunne dokumentere, at dyrene er opdrættet i fangenskab. EU-bilaget er ikke aflæst og er derfor udeladt.

Om arten

Dendrobates truncatus er en mellemstor pilegiftfrø. Voksne dyr måler 25-30 mm fra snude til kloak, og store hunner når op omkring 3 cm. Hannerne er lidt mindre, og hunnerne virker både længere og bredere. Grundfarven er sort med to gyldne til gule striber, der løber fra snuden hen over ryggen, og med lyse, hvidlige pletter, der minder om lynglimt. Undersiden er mønstret omtrent som hos *Dendrobates auratus*. Hos den gule form, som er den mest udbredte i hobbyen, går striberne fra kraftigt gult til et lyst, hvidligt gult. Foder med farvetilskud som paprika kan give en dybere gul farve.

I hobbyen findes en række former, der bærer navn efter fundsteder som 'Apartadó', 'Bucaramanga', 'Nilo', 'Santa Marta' og 'Toluviejo'. De menes at stamme fra adskilte bestande og bør ikke blandes. Arten blev beskrevet af Edward Drinker Cope i 1861 som *Phyllobates truncatus*.

Temperamentet ligger midt imellem: *D. truncatus* er ikke sky, men heller ikke så påtrængende som *Dendrobates tinctorius*. Den bliver dristigere i en gruppe og i et terrarie med meget dækning, og den minder om *D. auratus* i både størrelse og adfærd.

I naturen er huden giftig. Pilegiftfrøer danner ikke giften selv, men optager alkaloider fra føden, især myrer og mider, og lagrer dem i huden. Hvor stærk giften er hos vilde *D. truncatus*, er ikke dokumenteret, og den er her sat til mild som for de øvrige *Dendrobates*. Opdrættede dyr, der vokser op på bananfluer og andre foderdyr, får ingen gift og regnes for ugiftige. Vildfangne dyr kan derimod beholde giften længe. Håndtér ikke frøerne, og vask hænder efter arbejde i terrariet.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

Dendrobates truncatus findes kun i Colombia. Udbredelsen strækker sig over den nordlige del af landet, fra Magdalenaflodens dal og Andesbjergenes nedre skråninger op til den caribiske kyst ved Santa Marta og mod vest til Urabá-området. Kendte lokaliteter er blandt andet Apartadó, Chigorodó, Nechí, Puerto Berrío, Simití, Honda, Nilo, Prado, Bucaramanga og Toluviejo. Næsten alle registrerede fund ligger mellem 2° og 11° nordlig bredde.

Arten er vurderet som ikke truet (LC) på IUCN's rødliste. Indsamling til dyrehandlen var tidligere en trussel, men er bremset af CITES-listningen. Sprøjtning af kokamarker fra luften kan dræbe frøerne, fordi de er aktive om dagen, når der sprøjtes.

Læs mere: Lovgivning: CITES, EU-bilag og dansk lov

> **Oprindelig udbredelse:** Colombia.

LEVESTED

Dendrobates truncatus lever i våd, fugtig og tør tropisk skov og ses også i forstyrrede områder som bananplantager, men ikke på helt ryddede arealer. Højdeangivelserne svinger fra 350-1.200 m til 100-1.800 m over havet. Arten tåler tørrere forhold end mange andre pilegiftfrøer og kan derfor udnytte levesteder, der er uegnede for slægtningene.

Frøen er dagaktiv og lever mest i løvlaget på skovbunden, men klatrer også op i vegetationen. Hannerne sidder gerne lidt over jorden, formentlig som udkigs- og kaldepladser. Målinger af temperatur og fugt fra artens levesteder er ikke dokumenteret, så tallene under pasning bygger på erfaringer fra terrariet.

Pasning

TERRARIET

Et par eller en lille gruppe *Dendrobates truncatus* skal have et regnskovsterrarie på mindst 50 × 50 × 50 cm. Regn med omkring 40 liter pr. frø, og giv en gruppe tilsvarende mere plads. Arten lever mest ved jorden, så gulvarealet tæller mest, men den klatrer også gerne. Et glasterrarie med ventilation forneden foran og foroven giver luftskifte, uden at fugten forsvinder, og alle åbninger skal dækkes med net, som bananfluer ikke kan slippe igennem.

Byg bunden op med et drænlag af lecakugler, en fiberdug og et fugtigt, godt drænet substrat. Øverst lægges et tykt lag tørre ege- eller bøgeblade, som giver skjul og holder liv i springhaler og bænkebidere. Plant tæt, og giv skjul af kork, rødder og kokosskaller samt nogle hævede siddepladser til hannerne. Arten lægger helst æg i skjul, så læg en vandret filmdåse i løvet eller en petriskål på 6 cm under en halv kokosskal.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund

TEMPERATUR

Dagtemperaturen skal ligge på 22-24 °C, og om natten sænkes den 3-4 grader, til 18-21 °C. Arten tåler kortvarigt 18-27 °C, men over 29 °C er farligt. Temperaturen behøver kun at svinge 1-2 grader over året, og der er ingen vinterhvile.

Brug ikke varmelampe. Stuetemperatur og belysning giver normalt nok varme, og ellers kan et termostatstyret varmekabel bruges. Et terrarie i direkte sol eller under en varm lampe bliver hurtigt for varmt om sommeren. Hav altid et termometer med føler nede i terrariet.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal ligge på 70-80 % midt på dagen og gerne op mod 100 % morgen og aften. Et regnanlæg og et tågeanlæg gør det lettest at holde rytmen. Arten tåler kortvarigt ned til 50 %, hvis den har adgang til vand, men lav fugt uden vand kan hurtigt blive dødelig.

Sprøjt mindst en gang dagligt med osmosevand eller regnvand, så planter og løv bliver våde, og lad overfladen tørre lidt imellem. Stillestående, konstant våd luft giver skimmel og bakterier, så sprøjtning og ventilation skal afstemmes.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

En lav vandskål med 1-2 cm vand og en skrå kant eller en sten, så frøerne let kommer op, er nok. Vandskålen fungerer også som sted for haletudserne, hvis forældrene selv får lov at passe ynglen. En åben vandskål bliver hurtigt en kilde til bakterier, så vandet skiftes hver eller hver anden dag.

Brug osmosevand, regnvand eller afkloreret postevand. Padder optager vand og opløste stoffer gennem huden, så sæbe, rengøringsmidler og creme må ikke komme i nærheden af terrariet. Skyl udstyret i rent vand uden sæbe.

Læs mere: Opdræt af haletudser

LYS OG UVB

Lyset er først og fremmest til planterne. Lysstofrør eller LED-lys på omkring 6.500 K giver naturlige farver og god plantevækst, og 12 timers lys om dagen er almindelig praksis. Glødepærer og halogenlys giver for meget varme.

UVB er ikke dokumenteret som nødvendigt for arten, og frøerne får deres D3-vitamin gennem tilskuddet på foderet. Vælger du alligevel en svag UVB-kilde, så hold dig til Ferguson-zone 1, og sørg for tæt beplantning og skygge.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Dendrobates truncatus æder små leddyr, i naturen især myrer, mider og insektlarver. Voksne dyr tager gerne *Drosophila hydei* og helt små fårekyllinger, mens unger og mindre dyr får vingeløse *Drosophila melanogaster*. Springhaler og bænkebidere i løvlaget er et godt supplement i alle aldre.

Voksne frøer fodres omkring hver anden dag, unger og ungdyr dagligt. Pudr foderdyrene med et vitamin- og mineralpulver til padder. Nyindkøbte dyr æder måske ikke de første dage.

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Dendrobates truncatus er dagaktiv og hverken sky eller påtrængende. Arten kan leve i gruppe hele livet, når pladsen er stor nok, og bliver dristigere med flere dyr og meget dækning. Når dyrene bliver kønsmodne, kan stemningen i gruppen ændre sig, og så kan det blive nødvendigt at fjerne alle hunner på nær én. Hunnerne æder gerne hinandens æg, så til avl holdes voksne dyr bedst som par eller som en han med to hunner. Hannerne kalder med en moderat høj stemme.

Håndtér ikke frøerne. Huden er tynd, og salt, fedt og creme fra hænderne kan skade den. Skal en frø flyttes, så lok den ind i et rent bæger. Bland ikke arter eller farveformer i samme terrarie.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønnene er blandt de sværeste at skelne hos pilegiftfrøerne og kan først kendes fra 10-12 måneders alderen. Hannerne er mindre, mere fremme og sidder oftere lidt over jorden, mens hunnerne er længere og bredere. En kaldende frø er altid en han. Angivelserne for kønsmodenhed svinger fra 10-12 til 12-15 måneder, og der kan gå op til to år, før et par yngler med held. Det sikreste er at købe flere unge dyr og lade dem vokse op sammen.

PARRING

Dendrobates truncatus er svær at få i gang. Når det først lykkes, kan parret yngle meget flittigt og derefter holde en lang pause, nogle gange i flere år. Hvad der udløser ynglen, er ikke dokumenteret.

Arten slides hurtigt op af avl: får parret lov at yngle frit, kommer der dårlige æg, svage haletudser og svage unger. Fjern æglæggepladserne i en periode, hvis hunnen taber sig, eller kvaliteten falder.

ÆG OG HALETUDSER

Hver lægning er på 2-6 æg. Æggene lægges helst i skjul, fx i en vandret filmdåse eller på en petriskål under en kokosskal, men en gang imellem også på et glat blad eller et bromelieblad. Par, der er klar til at yngle, tager hurtigt de tilbudte pladser i brug. Når haletudserne klækker, bærer en af forældrene dem på ryggen til vand.

Vil man opdrætte målrettet, tager man lægningen ud og lader æggene udvikle sig i en lukket boks ved 22-24 °C, fugtige, men ikke under vand. Haletudserne kan opdrættes sammen i en stor nok beholder, men holdes helst hver for sig, fx i bægre med osmose- eller regnvand og et indisk mandelblad. De er altædende og fodres med fiskefoder af god kvalitet og tørrede myggelarver; dårligt foder giver langsom vækst og misdannelser. Fjern rester, og skift vandet ofte.

METAMORFOSE

Æggene klækker efter 10-14 dage, afhængigt af temperaturen. Derefter varer udviklingen fra haletudse til frø 60-80 dage.

Når forbenene bryder frem, sænkes vandstanden, og bægeret vippes, så den lille frø selv kan kravle op på land; ellers kan den drukne. Den æder ikke, mens halen optages.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger flyttes til en lille opdrætsboks med løv, plantestiklinger og en god bestand af springhaler. Små bokse svinger hurtigt i temperatur, så stil dem uden træk og direkte sol. Det første foder er springhaler og senere *D. melanogaster*, altid pudret med vitaminer og mineraler. Fodr dagligt, og hold unger af samme størrelse sammen. Ved 2-3 måneder er ungerne godt i gang og klar til at flytte.

Sundhed og typiske fejl

Dendrobates truncatus er hårdfør, når klimaet er i orden. Typiske problemer er:

- For tørt terrarie. Lav luftfugtighed uden adgang til vand kan hurtigt blive dødelig.
- Overophedning. Over omkring 29 °C er farligt.
- Mangelsygdomme som bløde knogler og skæve ben, hvis foderet ikke pudres med vitaminer og mineraler.
- Bakterie- og svampeinfektioner i huden i et vådt og snavset terrarie.
- Chytridsvamp (*Batrachochytrium dendrobatidis*), en alvorlig paddesygdom. Hold nye dyr i karantæne, adskilt fra dem, du har i forvejen.
- Udbrændthed efter avl: dårlige æg, haletudser og unger, hvis parret yngler uden pauser.

Padder er svære at diagnosticere og behandle, så forebyggelse er det vigtigste. Søg en dyrlæge med forstand på padder, hvis en frø taber sig, holder op med at æde, sidder slapt eller får sår på huden.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.